

Östervåla hembygdsförening

Kartans Möbelsnickeri ligger några kilometer norr om Östervåla. Byggnaden var ursprungligen en kvarn från början av 1800-talet, men 1917 omvandlades den till möbelsnickeri med stora fönster runt om för att få in ljus i lokalen. I forsen intill fanns ett vattenhjul som gav kraft och även kunde förse några hushåll med ström redan i början av 1900-talet.

I Östervåla socken har det under 1800- och 1900-talen funnits upp till ett hundra snickerier. Kartans Möbelsnickeri är idag det enda komplett bevarade som finns kvar från den epoken, en tid när Östervålastolar blev ett begrepp och såldes i stora mängder.

Foto och text Torbjörn Ivarsson.

Genom åren har det här tillverkats tusentals stolar, bord och andra möbler i många olika stilar. Man gjorde även specialbeställda möbler och hela inredningar, t.ex. kyrkbänkar till många kyrkor. På väggarna runt om i snickeriet hänger mallar för olika typer av möbler, här står också några exempel på de s.k. Östervålastolarna. Den klassiska Östervålastolen tillverkades i olika varianter, oftast med en hög, rak rygg och sits och ryggstöd i flätad rotting. De blev mycket populära och många i trakten satte igång att tillverka sådana, sedan reste man till Uppsala och Stockholm och sålde dem. År 1896 öppnade Vålamagasinet i Uppsala, där man sålde stolar, korgar och laggekärl från Östervåla.

Foto och text Torbjörn Ivarsson.

Det var verksamhet i snickeriet ända fram till 1996, men efter att ha arbetat som möbelsnickare i mer än 70 år slutade då Gösta Pettersson och stängde snickeriet. Det har bevarats i ursprungligt skick och ägs och förvaltas idag av Östervåla Möbelmuseum som visar det under några dagar på sommaren. En mycket uppskattad och kunnig guide är "Bildhuggar-Bertil", möbelsnickaren Bertil Gustavsson som också har livslång hantverkserfarenhet. Han började arbeta som snickare redan 1944. Det finns mycket att se i snickeriet: verktyg, fullt fungerande maskiner och mängder av mer eller mindre färdiga delar till möbler.

Foto och text Torbjörn Ivarsson.

Många besökare får lätt en känsla av att allt när som helst skulle kunna sättas igång igen. Maskinerna fungerar och på bänkarna ligger lappar med telefonnummer till kunder bland beskrivningar eller beställningar av möbler. Bertil Gustavsson får ofta frågan om vilka som håller på med möbelsnickeri idag, men svarar då att det knappast är någon som är yrkesverksam som möbelsnickare. Under 1990-talet bedrevs en utbildning för möbelsnickare i Östervåla, flera utbildades men knappast någon kan idag försörja sig på detta hantverk. ”Det är nästan bara jag kvar” säger han.

Foto och text Torbjörn Ivarsson.